

FOLK OG LAND

NR. 27 — 9. ÅRGANG

LØRDAG 10. SEPTEMBER 1960.

LØSSALG 65 ØRE

Fru Aso Storsæter
Mjøndalen 21

Dr. OMAR AMIN VON LEERS:

SHAHEN AV IRAN FORAN SITT FALL?

De norske aviser har bragt noen kortfattede og missvisende meldinger i forbindelse med at Den forente arabiske republikk har brutt de diplomatiske forbindelser med Iran. Nedenstående artikkel av vår Kairo-medarbeider professor dr. Omar Amin v. Leers vil derfor kanskje bli lest med stor interesse:

26. juli erklærte president Gamal Abd el Nasser i en stor tale i Alexandria: «Efter at Shahen av Iran har solgt seg selv til imperialismen og har anerkjent Israel for å gjøre sine herrer tillags, er det ingen grunn lenger for oss til å opprettholde en legasjon i Teheran. Vi kan avvente dagen for Irans befrielse fra reaksjonære elementer, fra korrupsjon, fra imperialismen og zionisme.»

Ved midnattstid samme dag lot understatssekretæren i utenriksdepartementet i Den forente arabiske republikk Murad Ghalib den iranske sendemann Djamachin Gharib komme og meddelte ham at han sammen med legasjonens personale hurtigst mulig hadde å forlate Den forente arabiske republikk. Samtidig reiste sendemannen for Den forente arabiske republikk i Teheran, den gamle fortjente diplomat Muharran Hammad hjem til Kairo. De diplomatiske forbindelser mellom Den forente arabiske republikk og Iran er nu helt arbrutt, det er ikke engang en mann igjen som varetar interesse-

Den halvt tyske dronning Suraya, som ble forstøtt.

ne i de to ambassader. Men det er ikke erklært noen krig. Derimot har presse- og kringkastingskrigen satt inn for fullt. Kringkastingsstasjonene i Den forente arabiske republikk bebreider shahen at han med sin de jure anerkjennelse av Israel har falt det arabiske folk i ryggen i dets kamp om Palestina. Også pressen har uttalt seg med stor skarphet.

Shahen med sin siste dronning, — det er nr. 3 i rekken.

Avisen «Kol Shi» i Libanon erklærte at shahen mottar bestikkelse, han har til sine brylluper, først med Suraya og etter at denne, som var halvt tysk var blitt intrigert vekk gjennom en hatefull zionistisk pressekampanje, med Fahra Dibah, tatt imot meget verdifulle gaver fra Israel. De iranske sendemenn rundt om i verden erklærer ensrettet at shahens de jure anerkjennelse av Israel ikke betyr noe særlig, det har alltid bestått forbindelser mellom Iran og Israel. Desto verre! svarer den arabiske presse og henviser til at en iransk militærmisjon befinner seg i Israel, at lederen for atomenergi-avdelingen ved universitetet i Teheran, professor Azzad har begitt seg til Israel for der å treffe avtale om utdanning av unge iranere ved israelske institutter. «Kan disse unge muhamedanere ikke finne noe annet land for sin utdanning enn hos de gudløse israeliter, som har myrdet

islamske barn i massevis?» spør avisen «Al Wahba» i Damaskus. Den store morgenavis «Al Ahran» i Kairo skrev 30. juli: «Hvis en imperialistisk sprellemann i Teheran i dag forsøker å falle den arabiske nasjonalisme i ryggen, idet han opptre som forbundsfelle for imperialistene og hjelper Israel og verdenszionismen, så kan den arabiske nasjon ikke la et slikt forsøk ubesvaret. Det iranske folk selv vil heller aldri tilgi en slik forredersk handling!

Allerede samme dag som Gamal Abd el Nasser holdt sin store tale i Alexandria var affæren med Irans godkjennelse av Israel årsak til et beveget opptrinn i Teheran. Det var nettopp et speidermøte der. Den iranske regjering hadde begått den feil også å invitere en gruppe israelske speidere, men speidene fra det fromme islamske Pakistan begynte å skrike høyt da de så israelerne: «Urene! Ut med smussdyrene!» Noen av israelerne trakk sine kniver, de unge pakistanere gjorde det samme og dro protesterende mot tilstedeværelsen av «en hver muhamedaners dødeligste fiende» til sin legasjon. De reiste så hjem.

I mellomtiden er det store skyts gått i stilling på arab-

H. Franklin Knudsen:

Scharffenberg og Riksrådsforhandlingene

Da forfatteren var «Stortingets sekretær som han har fortalt om i en bok som dessverre nå er utsolgt.

Overlege Johan Scharffenberg har i Morgenbladet gitt en utredning om «Riksrådsforhandlingene i juni—september 1940.» Som alltid, går overlegen grundig til verks. Så også denne gang.

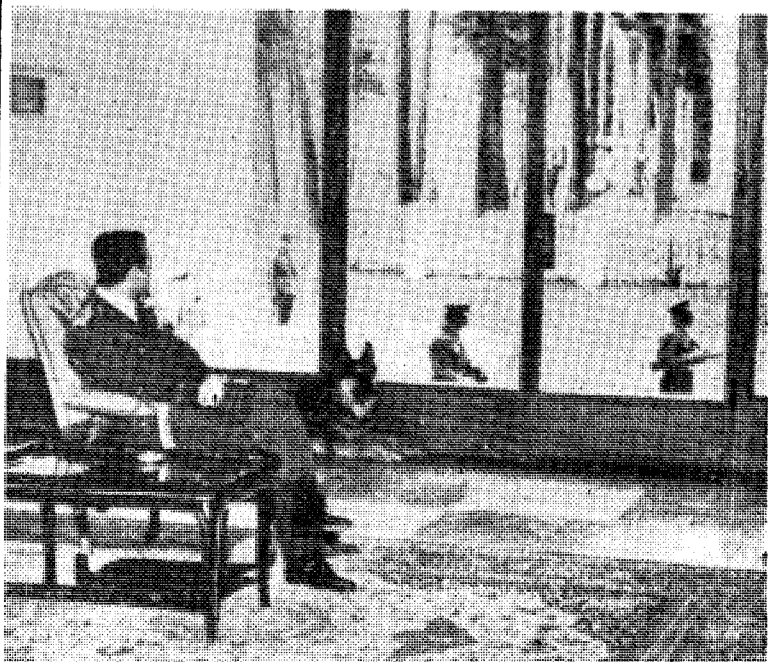
Hans fremstilling viser, at det sommeren 1940, gikk an for «de gode nordmenn», å strekke seg mere enn langt, hvor det gjalt å komme til en ordning med okkupanten. Selv kongen var man villig til, med alt hans Hus, å sette ut av spillet. «Av i alt 145 representanter synes 92 å ha stemt for og 53 mot avtalen,

altså mindre enn to tredjedels flertall.»

Det å være villig til å avsette Kongen, kom altså ikke inn under Landssviksordningen eller den almindelige straffelov, ellers ville de omtalte 92 Stortingsmenn ha måttet vært lånt ut av straffeanstalter høsten 1945, for å vedta Landssviksordningen.

Scharffenberg skriver (1ste august, Morgenbladet): «Fra mai hørte landet sønnenfor Namdalen og fra 10. juni hele Norge til rådets virke-

(Forts. side 7)

Utenfor den folkekjære shahs «rosepalass» går stadig vepnede menn på vakt med maskinpistolene skuddklare.

Forts. s. 8

Forbundet gjør henvendelse om de ukorrekte historiebøker

På bakgrunn av en betenkning utarbeidet av rektor J. Fredrik Voss

Forbundet har sendt Kirke- og Undervisningsdepartementet og endel andre instanser nedenstående skrivelse:

I den sterkt affektbeboende og forvirrede tid etter opphøret av den tyske okkupasjon i forbindelse med avslutningen av annen verdenskrig, er det utkommet, og godkjent til bruk i folkeskolen, en lang rekke skolebøker hvis fremstilling av forhold og begivenheter ikke stemmer med de kjennsgjeringer og historiske fakta som siden den tid er fremlagt både i vårt eget land og i utlandet.

Da disse ofte sterkt hetsbetonte fremstillinger direkte er til skade for de tidligere NS-folk som vårt forbund representerer, og dessuten unødig og på et ukorrekt grunnlag holder vedlike en kløft i vårt folk som de alvorlige tider vi lever i burde tilsi enhver å søke å overvinne, har vi bedt en anerkjent skolemann, tidligere rektor J. Fredrik Voss om å utarbeide en betenkning om de lærebøker som nå anvendes ved historieundervisningen i folkeskolen.

Hans arbeide har vi gledet av å oversende vedlagt, og tillater vi oss å henstille til de bestemmende skolemyndigheter i landets og i sannhetens interesse å ta skritt til å få luket bort disse utvekster i det undervisningsmateriale som benyttes i landets skoler.

Vi oversender hermed rektor Voss' betenkning til:

Kirke- og Undervisningsdepartementet,
Lærerskolerådet,
Landets biskoper,
De politiske partier.

Anders Hafskjold
formann

I betenkningen behandler rektor Voss følgende lærebøker i historie:

Magnus Eriksen, Historie for Folkeskolen, Jens Hærleid og Sverre S. Amundsen, «Vi ere en Nasjon —», Tormod Knutson, Vårt folks historie, O. I. K. Lødøen, Norges historie, Aksel Skretting, Historie, fedrelandet og verden, for barn og Bernhard Stokke, Folket vårt gjennom tidene. Han peker på en rekke ueffektuelle og direkte ukorrekte opplysninger etter først å ha gitt denne generelle betenkning, som vel alle må kunne underskrive, om historiebøker for folkeskolen:

A skriva samtidssoge er i og for seg ein vanskeleg ting,

Synnøve Lie fyller år

En av Nasjonal Samlings lojale og uegennyttige medlemmer siden 1933, Synnøve Lie, fyller 75 år 13. september.

Forbundet, og Folk og Land, sender henne i den anledning sine beste ønsker for dagen med forsikring om at arbeidet for politisk opplysning og sosial oppreisning vil fortsette inntil målet er nådd: avskaffelse av det skjendige landsvikstempel på et 6-sifret antall lojale nordmenn.

Synnøve Lie fikk tidlig øynene opp for Vidkun Quislings enestående innsikt i internasjonale som indre nasjonale problemer, for hans omfattende kjennskap til de krefter som sto bak den verdensrevolusjon som ble startet med tsardømmets fall i Russland, — og den deretter opprettede Røde Internasjonales undergravende virksomhet i alle land; også for det alternativ til kommunismen og internasjonalsismen som i sine grunntrekk ble utformet av Quisling allerede i 1918 under inntrykket av bolsjevikerevolusjonen. Og som fant sin endelige utforming i Nasjonal Samlings prinsipielle program i 1933.

Frøken Lie var med fra starten som interessert medlem, og var under krigen blant annet lagleder i NSK. Alltid en ivrig forkjemper for NS ideer og reformer. Og som selvstendig forretningsdrivende også sterkt interessert i NS fagstyre, at representantene til nasjonalfor-samlingen skulle velges, ikke fra de partipolitiske partier — men gjennom yrkesorganisasjonene.

I all sin ferd har frøken Lie vist at hun har sine meningers mot, og en aldri sviktende lojalitet overfor de idealer Nasjonal Samlings skaper forkynte.

På spørsmålet om frøken Lie merker noe til «jössingmentaliteten» hos sine kun-

det her gjeld, viser teikn til nokor ny vurdering eller gjev eit meir avbalansert, nøkternt og påliteleg syn på hendingane i krigs- og okkupasjonstida enn det som var ålment rådande i 1945. Dei nye opplag og utgåvor som er kome sidan då, er praktisk talt ubrigda.

I det neste skal vi taka føre oss i detalj dei einiskilde lærebøkene som er i bruk i folkeskolen. Vi går ikkje inn på grunnsynet, som ofte ter seg svært ein-sidig, eller på den reint pedagogiske sida ved framstillinga, men avgrensar oss til å peika på audsynte feil og mistak, i von at dei kan bli retta på når nye opplag eller utgåvor måtte koma.

«EURO-DOLLARS» — «HØT MONEY»

Rettelser

I min artikkel om dette emne i nr. 26 — for lørdag den 3. september — har jeg vært utsatt for en forferdelig lapsus. På side 8 i tredje spalte, 12te linje fra nedan har jeg skrevet: «minst 65 millioner engelske pund». Det skulle naturligvis ha stått: 65 millioner kroner». Men 65 millioner kroner er jo også en god slump penger.

Jeg beklager denne lapsus dyrt og hellig. Men det er godt at jeg ikke har noen å dele feilen med. Det er sikkert lettere å tilgi seg selv enn andre, så forsåvidt er jeg fornøyd, og min vane tro hopper jeg likeså godt i det som å krype i det. Det har båret før og det bærer forhåpentlig denne gang også.

Men dette uhell gir meg anledning til å føye noen få betraktninger og opplysninger til, hva jeg tidligere har skrevet:

Den pengemasse som er på vandring i det økonomiske uvær, som går over verden i dag, dreier seg ikke om et engangs-beløp på 37 millioner engelske pund. Det er bare en liten del, som kan registreres gjennom de utslag som det gir seg i nasjo-

der i dag, kan hun fortelle at de stort sett er hyggelige og greie trass i at de fleste er vel vitende om hennes tidligere medlemskap i et politisk parti som myndighetene har funnet det opportunt å sette landsforræder-stempel på.

H. Ø.

nalbankene. Invasjonen av penger til sikre tilfluktsteder stiger og fortsetter fra uke til uke: «Lots of money we don't want», som de engelske aviser skriver. Det kan stilne en stund, men bevegelsen er ikke slutt. Bank of England har fått nye 20 millioner pund i valuta og gull i august måned også, og til dette kommer at banken har solgt gull også. For hamstrere er påferde og gullprisen har steget noe også — omkring 1/2 prosent. En tredje slags penge: «The funk» money — kontanter — er påferde. Jeg tror jeg får variere et gammelt ordsprog og si: «Når jeg har befattet meg såpass meget med den økonomiske storm, som går over verden i dag, så er grunnen alene den, at jeg syns det er nødvendig i nasjonalt-økonomisk selvforsvar å forsøke å vekke Norges Bank fra den Coma som den øyensynlig befinner seg i på dette område.

Den stigning som hittil har funnet sted i gullprisen er ikke stor, den betyr allikevel 10 000.— millioner norske kroner mindre i gull av det beløp, som banken har i utenlandske verdipapirer. Flukten fra Amerika syns å være i full gang, om bevegelsen kan forplante seg til andre sentrer er ikke så godt å vite, men læresetninger lyder: «kjøp gull», som beskyttelse mot verdenskapitalens herjinger.

Anders Melteig

SIGBJØRN DAHL til minne

Fra Skien kommer det smertelige budskap at avisens gode venn og hjelper Sigbjørn Dahl er gått bort.

Det ble sorg i kamerat- og vennekreten og blant meningsfeller, da budskapet om Sigbjørn Dahls bortgang ble kjent.

Sigbjørn Dahl var en helstøpt karakter, han var en foregangsman på mange områder, og han var en foregangsman ikke minst blant våre, — en merkesmann som ikke gikk på akkord med sine idealer, — han hadde sine meningers mot og han forfektet dem fullt og helt — selv om det kostet. — Han var en ildsjel for den sak han så uavkortet gikk inn for.

Som en av dem der stod ham nær i over en menneskealder, lærte jeg ham å kjenne som den gode og trofaste kamerat og venn. — Hans godgjørenhet og hjelpsomhet var kjent i vide kretse. —

Forbundet og avisen lå ham sterkt på hjertet, og han forsømte aldri noen an-

ledning i arbeidet med å øke Forbundets virkeområde og i arbeidet for avisens utbredelse. — Hadde man hatt mange som ham, ville meget sett anderledes ut.

Dahl hadde drevet sin håndverksbedrift i fargerig og renseribransjen frem til fylkets størst og mest ansette. — Han hadde fått en grundig, solid fagutdannelse; først hjemme i sin fars bedrift, som han etterpå overtok, og senere i inn- og utland med flereårige fagstudier i Danmark og Tyskland i de største bedrifter i bransjen. Han var en kapasitet i sitt fag, og var i mange år som sådan sterkt benyttet som den stedlige håndverkerstands styremedlem og tilitsmann.

Dahl ble på grunn av sin politiske innstilling — naturligvis — var jeg nær ved å si — forfulgt og trakassert, og ble i det store såkalte retts-

(Forts. s. 3).

FOLK OG LAND

UAVHENGIG UKEAVIS

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig
ALEXANDER LANGE**Nå må det sies fra!**

Det er naturligvis ikke morsommere for oss en for andre i dette land å stikke vår nese opp i ting som kloke folk holder seg lengst mulig undav. Men når vi nå i tredje år har gjort en innsats for å redde det folk vi tilhører, og for å redde europeisk kultur gjennom den verdensrevolusjon vi står oppe i, så er det vel ingen annen råd enn å fortsette som vi har begynt: å gjøre de dumme ting, å løfte på de glødende jern som ingen andre vil røre ved. Vi kan ikke uten å si ifra se på at vårt folk går under — selvom det har behandlet oss landsmenn ilde.

Og så sier vi da det som ingen fornuftige mennesker i hele Europa i dag har lyst til å si, fordi de ikke gjerne vil bli skyteskive for de mektige og hensynsløse krefter som her er på spill, og som dirigerer pressen og dermed «folkemeningen» i alle land: se opp for den zionistiske virksomhet!

Det var en tid etter verdenskrigen, og mens dønningene av den krigspropaganda som vant krigen for vestmaktene fremdeles bølget gjennom alle aviser, tidsskrifter, høker og kringkastinger, at jødene og deres politiske zionistbevegelse levet høyt på den følelse av medlidenhet alle anstendige mennesker føler når det er snakk om overgrep og vold mot et forsvarsløst mindretall rundt om i folkene.

Så langt gikk det at en istedenfor den tidligere antisemitisme fikk en tydelig prosemittisk bevegelse i de land hvor denne krigspropaganda behersket opinionsdannelsen. Og noen skade kunne vel heller ikke dette gjøre, så lenge denne medlidenhet og denne følelsesmessige solidaritet med misshandlede og undertrykkede, som er spesielt de nordiske folk så egen, bare ble utnyttet til å slå klingende mynt og forretningsmessige fordeler.

Men anderledes stiller det seg når jødernes politiske zionistbevegelse år ut og år inn eksellerer i hets og hat, når de presser sine døde brødre til siste rest, når de blander seg inn på den mest uforskammede måte i suveræne staters rettigheter og når de setter verdensfreden på spill med det israelitiske overgrep i Palestina. Og ikke nok med dette. De organiserer og dirigerer i alle land også en kamp mot det de kaller «nynazister» og «nyfascister», det vil i virkeligheten si folk som i politisk henseende gjør motstand mot den internasjonale, rasemixede robotstat som nå søkes påtvunget en syk verden.

Mange har begynt å få øynene opp i det siste for dette uhyggelige spill, selv om det naturligvis ikke er mange som i vårt velsignede demokrati våger å fortelle at de har fått øynene opp. De er oppriktig forferdet over denne evige hets, de er forferdet over den uhyrlighet, at verdens mest rasebevisste folk, det som på grunn av sine raselover har holdt seg levende rundt omkring i andre folk i to tusen år, går til angrep på europeiske folk som vil følge deres eget eksempel og redde sin egenart i en verden i oppløsning. Og de undrer seg over at alle de norske aviser på hver sin måte, mere og mindre åpenlyst gjør sin lakeitjeneste for disse fremmede makter.

Kan en så undre seg over utslag av det en kaller for antisemitisme, men som i virkeligheten er en naturlig reaksjon ikke mot jødene som folk og rase, men mot det politiske spill som de zionistiske finansyrster og ledere driver stikk i strid med våre mest brennende interesser. Det er i sannhet dypt beklagelig at alle jøder som et resultat av religiøs solidaritet skal måtte lide for ledernes dårskap og ondskap på denne måte, og det er rystende å se på hvorledes disse ledere påny maner frem de onde spøkelser fra verdenskrigens tid med vold og brutalitet mot vergeløse, med hets og med hat.

**Deutsche Handelskammer
in Norwegen**

Ulf Orning, Parfumerie-Agenturen, Tollbugt. 3, Oslo.
Oslo A/S, Schuhwarenvertretungen, N. Slottsgt. 4, Oslo.
Aktieselskabet Oslo Baand- og Lidsefabrik, Gøteborggt. 8, Oslo.
Oslo Handelskammer, Tollbugt. 2, Oslo
Oslo Pakktaug A/S, Tauwerk, Bindfaden, Chr. Kroghs gt. 30, Oslo.
Oslo Skind- & Lærvarrefabrik, Chr. Kroghs gt. 30, Oslo.
A/S Osmo, chem.-techn. Fabrik, Bryn.
Osram, A/S, Tollbugt. 32, Oslo.
Johan Østbø jr. Export, Import, Stavanger.
Bjørn Østby, Vertretung in Spirituosen, Akersgt. 7, Oslo.
A/S Østfold Stenindustri, Fredrikstad.

**Det såkalte
«Fellesprogrammet»**

som hr. Brunvand viser til i sin siste brosjyre og som stundom har vært nevnt i pressen, er det noen utenfor partistyrene, m. a. o. noen uinnvidd — som kjenner til innholdet eller endog ordlyden av det? Og kunne vedkommende skissere det vesentlige av innholdet eller endog gjengi det in ekstenso i Folk og Land? Det vil også være av interesse å få rede på hvem opphavsmennene til dette programmet var — og om det i tilknytning til dette programmet foreligger en avtale mellom de tre største partier, en avtale som bare et fåtall av de ledende innen disse partier kjenner til — slik det ble antydning i et innlegg i Dagbladet for omkring 10 år siden. Antydningen gjaldt noe i retning av en overenskomst mellom A. P. og de andre, særlig H. i forbindelse med det såkalte rettsoppgjøret — tyskerarbeiderne på den ene side — og visse selskapers forretninger med okkupanten på den andre. Kjennskapet til disse avtalene kunne kaste lys over visse foreteelser.

H. F.

Dette vedrører ikke det norske folk, sier det kloke.

Ja vedrører det ikke det norske folk at Kirkedepartementet på disse prosemittiske krefters bud nå har sendt ut beskjed til de norske folkeskolelærere, som Gud og hvermann vet ikke har noen evne og vilje til selvstendig tenkning, om å revidere lidelseshistorien fordi den «kan tenkes å gi grobunn for fiendtlige stemninger mot jødene»?

Er det norske folk villig til på disse folks bud nå endelig å stryke kristenkorset av sitt flagg, som Øverland engang

Ny utgave av Hitlers «Mein Kampf» i England

Forlaget på jakt etter der Führers arvinger

Mens de norske folkeskolelærere er så vettskremte av bare pure patriotismen at de ikke engang våger å kaste et blikk på Folk og Land når noen er dum nok til å betale et abonnement for slike folk, så er det naturligvis anderledes i England, hvor man tvers gjennom alt det motbydelige hykleri dog har bevart en aristokratisk livsholdning vi kan misunne våre frender på den annen side av Nordsjøen. Og dog var det vel egentlig England som var i krig med Tyskland og ikke Norge?

Grunnen til disse betraktninger er en melding vi fant i den store engelske avis Daily Express for 25. august. Vi gjengir artikkelen her, og ber våre lesere foreta det tankeeksperiment at noe slikt kunne være å lese i Aftenposten eller Dagbladet! **Altså, bladet skriver:**

«Mein» Kampf», boken som Hitler skrev, skal utgis igjen i Storbritannia — tydeligvis til forbauselse for de tyske offisielle instanser i London (Hva ville de tilsvarende i Oslo ha sagt?! Vår bemerkning.).

Hutchinson's, som planlegger å utgi utvalg av boken redigert av professor Desmond Williams, sa i går at de forhandlinger med Hitlers arvinger om royalties (Tenk på hva amerikanerne fremdeles gjør med Ham-sun! Vår bemerkning.).

Deres agenter, Curtis Brown, sa at tilbudet — «et meget generøst» — ble gjort gjennom den tyske ambassade.

uttrykte det? Er de villig til å akseptere som Europas og Norges fremtidige religion kristendommen minus Jesus Kristus og lidelseshistorien, eller for å si det like ut: jødedommen?

Det er mulig de norske statskirkeprester er det, men vi er det ikke, og derfor sier vi fra, selvom vi ikke venter å høste hverken takk eller pris for det.

Averter i «Folk og Land»

Men nyheten om den planlagte utgave av denne engang bestseller kom som en overraskelse for en offisiell representant ved den tyske ambassade i Prince's-gate.

Med nesten perfekt Oxford-aksent sa han: «How frightfully interesting!»

Da han ble fortalt om royalties til Hitlers arvinger, mumlet han: «How very amusing!»

Så gikk han for å spørre «one of our cultural chaps» om det.

Senere meddelte en annen representant at Curtis Brown tok kontakt med ambassaden i juni for å få rede på arvingene, og forespørslen var blitt videresendt til Bonn.

Så forklarte han: Hitlers forlag eksisterer ikke lenger, men i sitt testamente bestemte han at enten det nasjonalistiske parti eller den tyske stat skulle arve retten til hans bok.»

Han tillot seg et lite smil: «Ganske fornøylig, ikke sant?» — så fortsatte han: «Men da Bundesrepublikken har renonsert på denne arv, vil arvinger etter den vanlige arvefølge kunne bli rettighetshavere.

«Jeg tror en søster lever (nei, hun er død. Vår bemerkning), men jeg vet intet om broren som hadde en restaurant i Berlin til etter at krigen begynte.»

Hitlers søster, fru Ida Wolff, bor i München. Det er også levende slekninger av Eva Braun, som Hitler giftet seg med like før de begikk selvmord sammen.

Sigbjørn Dahl

(Forts. fra side 2).

oppgjør foruten frihetsberøvelse også berøvet en større del av den formue han ved flid og arbeidsomhet hadde ervervet seg gjennom mange år; men dette tok han ikke tungt. — Det han ikke kunne forsone seg med, var selve den store urett som ble begått mot ham og likesinnede.

Sigbjørn Dahl vil bli savnet i kamerat- og vennekretsen, og Forbundet og avisen har i ham mistet en av sine beste talsmenn og hjelpere.

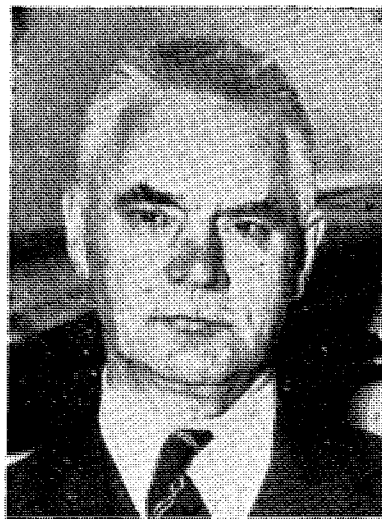
Hans bisettelse foregikk i stillhet, — det var slik han ønsket det — men en stor venneskare hadde allikevel møtt frem for å vise ham den siste ære. — Dahl etterlater seg hustru og en voksen datter.

Sigbjørn Dahl, vi takker deg for ditt vennskap og for alle gode rike minner. — Ditt lys skal lyse.

En av dine venner

OLAF HOLM;

Den forunderlige politikk

Utenriksministeren i 1940 var ikke alene om skylden.

Den som er forsiktig
faar ikke sagt noget.

Søren Kierkegaard

I

Det ærverdige «Morgenbladet» hadde for en tid siden en meget interessant kronikk av direktør Hvosløff-Eide om, hvor vanskelig det er å få folk til å tenke — bruke tankene.

Det er ikke annet å gripe til enn det som kalles, gjentagelsens hemmelighet, thi **uvitenheten** om det som er foregått er tykk som loddonnertåken.

Det er skrevet meget om hva som hendte på Elverum og i Trysil i april 1940, men de, som kjenner den hele sannhet, underslår en del av den. Man vil jo helst ha den del med seg i graven, så en må anta at den er lite reputabel, for å si det pent.

II

Det er kjennsgjerningene som teller, hørte vi fra landets statsminister under siste valgkamp. Han gikk da også av med seieren på det grunnlag.

La oss derfor rekapitulere kjennsgjerningene og se, hva de forteller.

Den skinnbarlige sannhet vekker alltid på visse hold infantile reaksjoner, men den søker i folk allikevel enten de nu vil det eller ei. Løgner kan avlives, men ikke sannheten, den overlever alltid selv om den er sen i vendingen.

III

Det var på Elverum og i Trysil at Norge mot folkets uttalte vilje ved Stortinget, ble manøvrert inn i stormaktskrigen uten allianser eller andre forpliktelser for den part, som man på død og liv skulle slå lag med. Man hadde eksempelvis lenge forut i felleskap rekognosert flyplasser i landet. Arsakforholdet, som førte til dette resultat er nu alminnelig ansett å ligge langt tilbake i tiden, men det **kulminerte** der.

IV

Det er blitt noe av en motesak å beskyldte Stortinget for ikke å ha vært folkets nødanker i farens stund.

Denne beskyldning er å rette baker for smed.

Stortinget besluttet, som kjent, å følge nabo Danmarks eksempel og gjøre det best mulige ut av en vanskelig situasjon, som man for lengst har erkjent selv å være skyld i.

Var ikke dette i Danmark noe glipp av ankeret, så var det heller ikke her.

Regjeringen? Det var etter dennes forslag, det skjedde.

V

Men når regjeringen umiddelbart etterpå snur helt om og ber om fremmed hjelp i den hensikt å kullkaste Stortingets vedtak, så er det vir-

«Bak kulissene»

FRANKRIKES KRIG - -

28. april 1940. En fransk militærbil med vimpel for arméoverkommando kjører fra Paris i retning av Charleville. Ved rattet sitter løytnant de Jumilhac, en berømt rytter og hestekjenner. Ved siden av ham sitter en herre i sivil, en journalist som offiseren skal vise området for armeen Corap. Han gjør det gjerne, for de to herrer er kommet på en vennskapelig fot og har bestemt seg for å gjøre turen uten sjåfør for uhindret å kunne snakke sammen. Det han hørte, så og snakket om på denne turen har han senere berettet om i det amerikanske tidsskrift «Saturday Evening Post».

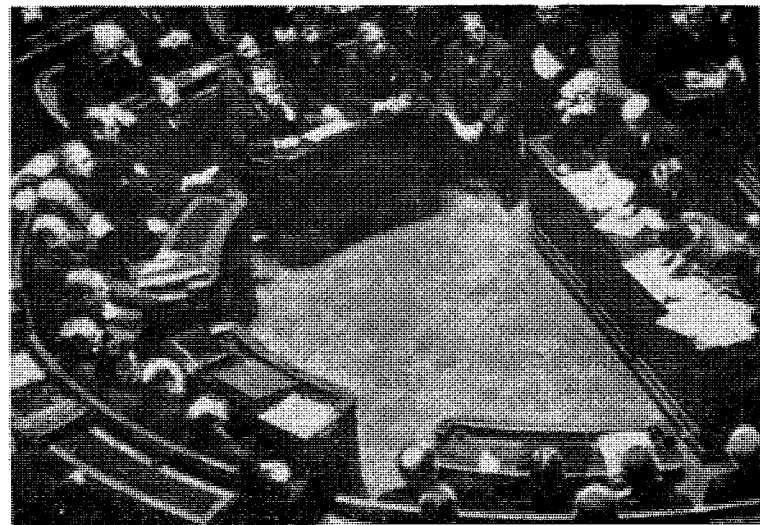
Atte ganger i løpet av 24 timer forkynner de engelske og franske sendere sine falske meldinger om seire i Norge og ennu tror folkets store masse at det står bra til i nord — men de innviede vet at det uunngåelige nederlag bare er et spørsmål om dage, og triste forutanelser om det som da vil komme griper noen hver. «En kjedelig affære at vårt første foretagende i denne krig misslykkes», sier løytnanten og sportsrytteren. «En unghest bør ikke tape totalt i forsøksløpet, ellers venner den seg til det, taper sin selvaktelse og finner det til slutt ganske naturlig at den alltid blir liggende etter, — og det som gjelder for hester, det gjelder også for en hær!»

«Saken gikk skjevt helt fra begynnelsen av», bemerker journalisten. «Jeg var der da våre alpejegere bli innlastet i St. Malo (havn i Bretagne). De var hentet fra Østfronten og fikk her bare skiutstyr og moskitonet — De

kelig forunderlig og krever en ganske annen forklaring, enn den som hittil er fremkommet. Egentlig er det kanskje ikke forunderlig, thi det er så å si i all sin motbydelighet en gammel tradisjon her i landet å tilkalle fremmed hjelp til indrepolitisk maktinteresser. Man skulle dog denne gang ventet noe annet fra den daværende utenriksminister, men det kan jo være inspirert fra mer eller mindre konstgjort norsk hold.

I Unnersøkelseskommissjonen av 1940 opplyses, at henvendelsen fra utenriksministeren om fremmed hjelp er skjedd på regjeringens vegne. Der synes hittil å ha gjort seg gjeldende en viss ulyst til å opplyse, at løftet om hjelp kom **etter anmodning** om det. At det er skjedd på regjeringens vegne, altså etter beslutning i statsråd mangler sannsynlighetens preg, men kan jo for det være riktig, omenn forunderlig.

Den krigserklæring, som ble resultatet av løftet, er fra hold utenfor vår krets blitt betegnet som historiens

Senatet lytter til en tale av Reynaud

vet at flueplagen kan gjøre menneskene nesten vanvittige i nordlandene. Men folkene visste ikke noe om det, de var fullstendig forvirret. «Hva er det for et fryktelig land vi må reise til?» spurte de. «Der er sne og is der og dessuten mygg!» De kunne ikke begripe at man ikke bare utrustet dem for snemånedene, men også for sommeren. Da de ble lastet inn, gråt de — — Jeg var helt ute av meg. «Courage mes amis!» (Mot, venner), ropte jeg til dem — og en av dem, en liten tynn fyr svarte til det: «Vi er modige, min herre, men ikke på vannet — man burde latt oss bli i fjellene!» Det var sydfranskmenn, kjekke gutter — men De vet, franskmenn drar ikke gjerne utenlands — —. Jeg reiste så

mest ansvarsløse krigserklæring, hvilket også tør bli historiens dom.

VI

Det hendte for et par år siden etter en skjendig behandling av en kjent benådningssak, at et par statsråder fant det fornødent av hensyn til sitt gode navn å opplyse om at de ikke hadde deltatt i det statsråd, hvor benådningssandragendet ble avslått. (Forts. s. 6).

med i åtte dage — jeg kan fortelle Dem, de var sjøsyke i åtte dage, og slik sjøsyke har jeg ikke sett maken til — —.

«Og forestill Dem nå hvorledes det har gått dem videre», sier løytnanten og gir mere gass etter at kolonnen som har oppholdt dem nå er passert. «Elen-dige av sjøsyke ble de lastet ut i en trostesløs fjellegn — de så en havn som var ødelagt av bomber og måtte videre se på at deres kanoner ikke kunne bringes i land fordi flyene hadde ødelagt kaien. De kamperte i sneen, og så gikk det plutselig bakover igjen — påny ble de lastet inn, måtte tilbake uten å ha løst et skudd — tror De at noen av disse folk fremdeles har noen tiltro til ledelsen?!»

Journalisten har sett seg godt om under hele samtalen. «Man ser egentlig ikke meget til tropene våre — er de så godt kamouflert?»

«De er fabelaktig godt kamuflert», svarer offiseren bittert, «de er nemlig slett ikke der —».

«Ikke forsøk å være morsom!»

«Dessverre er det ramme alvor. Vi må dekke en meget lang grense, fra Dunkerque til Mentone — og nå står det ved denne grense bare i forreste linje et langt, men tynt bånd av tropper. Det finnes høye kommandosteder

Forts. side 6

Nygardsvold demonstrerer sine strategiske kunnskaper for arbeiderpartiets stortingsmenn. Bildet er hentet fra en bok som høyst missvisende heter «Norges krig 1940—45».

Da stortingsmøtet på Hamar var avsluttet etter ordre fra Hambro, reiste Kongen videre — for en gangs skyld østover — —. Bildet hentet fra samme bok, som forveksler Englands krig med Norges.

MAJOR F. H. KJELSTRUP:

Kongo - landet som er på alles leber

II. Noen betraktninger i tilknytning til dagens situasjon

Før vi bringer noen utdrag av major Kjelstrups høyst interessante erindringer fra hans tjenstgjøring i Belgisk Kongo, kan det ha sin interesse å høre majorens mening om Kongostaten sett på bakgrunn av dagens hendelser. Han var jo militær sjef i et område som i dag stadig går igjen i telegrammer og meldinger, Kasai-provinsen. Han hadde der 14 garnisoner under seg. Majoren har elskverdiggst overlatt oss nedenstående betraktninger.

Pasifiseringen av kong Leopold II's statsdannelse «L'Etat Indépendant du Congo» fant etter Berlinkonferansen i 1885 sted uten andre kampe av betydning enn mot arabiske slavehandlere i 1886—93, og senere mot den krigerske Batetela-stamme. Dette stammeopprør ble kuet av den belgiske nasjonalhelt, baron Dhanis, med det innfødte tilnavn Fimbo Mingi (pisk meget). Men først i 1908, da Kongo ble overtatt av den belgiske stat var pasifiseringen helt gjennomført, ved at opprørske soldater fra Luluabourg — som i 13 år hadde herjet i det sydlige Kasai — overga seg.

Belgiernes middel til å gjennomføre koloniseringen var «La Force Publique», som besto av negersoldater, oppøvet og ledet av europeere.

I befolkningen inngår forskjellige negerraser som er delt i et stort antall stammer med hver sitt sprog. 4 av disse er i bruk som handels- og samferdselsprog ut over vedkommende stammers grenser. Noen nasjonal eller sproglig enhet er Kongo således ikke.

De innfødte er lett antedelige og krigerske, men samtidig forhandlingsvillige og innstillet på at den sterkeste har makten og ledelsen. At makt er rett hører også til deres tilvante begreper. De er vant til å bli strengt regjert av sine høvdinger.

Det har derfor ikke støtt på noen vanskeligheter å bruke innfødte soldater som maktinstrument. Men belgierne har klokkelig fordelt soldatene stort sett til tjeneste i andre trakter enn de hjemlige, og sørget for at ingen enkelt rase ble dominerende sterk i en garnison, m.a.o. «divide et impera» i ny form. I forholdet til den omgivende befolkning var soldatene derfor ofte mindre velsette enn de europeiske ledere.

Noe grunnlag for kongolesisk nasjonalfølelse er det således ikke. Hver stamme har sin samfølelse, og motsetningsforhold mellom nabostammer er meget alminnelig.

Høvdingene er av de innfødte betraktet med ærefrykt som nærsagt hellige personer. Det hierarkiske

Major Kjelstrup, som forteller om sine opplevelser i Kongo.

forhold mellom over- og underhøvdinger er nøye klarlagt, og rangen er betinget av avstamningen. Værdigheten går i arv til eldste sønn av høvdingens eldste søster, av samme mor, — altså kvinnelinjen. Utnevnelse av en høvding som ikke er født til stillingen godtas ikke frivillig.

Sersjant Kaiba og hans kone.

Tross de forskjellige raser, stammer og sprog byr Kongobekkenet geografisk sett naturlige betingelser for dannelsen av et statssamfunn på føderativt grunnlag, med Kongofloden og dens tilløp som livgivende pulsårer og forbindelse med Atlanterhavet. De koloniale grenser går tildels tvers over stammeområder, men i det lange løp vil dette neppe være syndelig sjenerende. De innfødte flytter lett med sine byer og plantninger.

Sammenbindingen av de mange stammer i en administrativ enhet, ville ikke vært mulig uten den makt staten har disponert over i Force Publique og politistyrkene. Ved hjelp av disse har status quo kunnet opprettholdes, tross alle latente motsetningsforhold stammene imellom.

Disciplinen i Force Publique har vært streng, og hæren (ca. 25 000 mann) har vært helt pålitelig under sitt europeiske befal. De innfødte soldater er meget selvbevisste i sitt forhold til de øvrige innfødte, og denne selvbevissthet må antas å være øket betydelig — også i anti-européisk retning — ved den kongolesiske deltagelse i krigen i Etiopia (med ca. 18 000 mann) imot italienerne.

For kjennere av soldatenes mentalitet er deres revolte etter selvstendighetserklæringen ikke overraskende, når hensees til den propagandamessige underminering av den europeiske ledelse i tro-

Forts. side 6

Sannheten kommer frem etterhvert

Truman og Stalin hindret Japans overgivelse før atombomben var prøvet

Et av ofrene for Trumans og Stalins Hiroshima.

Litt etter litt kommer bekreftelsen på alle de opplysninger FOLK OG LAND etterhvert har fremlagt. Våre lesere vil erindre at vi blant annet flere ganger har omtalt den grufulle forbrytelse amerikanerne begikk da de for å prøve sin atombombe forhindret en japansk overgivelse. Nå foreligger bekreftelsen på dette i et sensasjonelt telegram fra Washington. Så sensasjonelt er det, at bare den politisk mindre begavde Morgenposten har kommet i skade for å bringe det. For slike sannheter hører jo ikke med i det politiske spill i Norge. Vi gjengir telegrammet her:

— Josef Stalin klarte med president Trumans medvitende å forhindre at Japan overga seg før amerikanerne slapp sin første atombombe over Hiroshima i 1945. Dette er kjernepunktet i en artikkel som er basert på uoffisielle dokumenter fra freds slutningen. Dokumentene som tilhører det amerikanske utenriksdepartementet, skal ikke offentliggjøres før til neste år.

Artikkelen er opprinnelig skrevet for Minneapolis Tribune og Des Moines Register and Tribune av Fletcher Knebel og Charles W. Bailey.

Den avdøde russiske diktatoren Josef Stalin fikk med Trumans vitende forhindret at japanerne overga seg tre uker før atombomben ble kastet over Hiroshima. Detaljene om dette japanske forsøket på å gi seg over er lagt frem i Potsdampapirene som ennå ikke er offentliggjort.

De to amerikanske skri-

bentene har hatt anledning til å gå gjennom den anseelige dokumentasjonen som teller 2 000 maskinskrevne sider. Det skal of-

(Forts. side 7)

Den ene skyldige.

BAK KULISSENE: Den forunderlige—

(Forts. fra s. 4)

som finner det helt tilstrekkelig, for denne linjeformede oppstilling er et minne om verdenskrigen som hos de gamle herrer pietetsfullt blir bevart. De kjenner den berømte historie om den ene mann bak en liten sandhaug som kan oppholde en hel fiendtlig divisjon med sitt maskingevær!»

«Men det polske felttog har jo bevist nøyaktig det motsatte! I verdenskrigen hadde ikke tyskerne nok midler til å bryte gjennom «linjen» — men nå har de det! Som man sa meg, må man derfor ikke innskrenke forsvaret til første linje, men må plasere troppene i dybden! Ellers er katastrofen der når første linje blir gjennombrutt — for fienden møter jo ikke mere motstand!»

«De er sivilist og kan derfor tillate Dem den luksus å gjøre Dem opp en mening på basis av ubestridelige kjensgjerninger og de nyeste erkjennelser», svarte løytnanten, «men hvis De var noe slikt som løytnant eller kaptein og kom med slike meninger, så ville De komme opp i alvorlige ubehageligheter. Ser De, våre generaler og oberster, som har kommandoen her bak forreste linje de er sjarmerende, elskverdige gamle herrer. De var forlengst pensjonert eller satt i en eller annen kontorstilling. Nå har man halt dem frem igjen og gitt dem disse stillinger i det bakre område som en slags æresbevisning. De kjenner fra verdenskrigen av bare gjennombrudd på høyst en eller to kilometer som ble oppnådd i ukelang kamp og som så ble lukket igjen. De fører en heftig papirkrig, de er fullt opptatt med å fylle ut tilstedeværende skjemaer og med å utarbeide nye og hvis man ville spørre dem om hva som egentlig ville skje hvis det dukket opp fiendtlige stridsvogner i denne idylliske ro, vognene som hadde brutt gjennom forreste linje, så ville man blitt ansett som en vitsmaker eller kanskje som defaitist — —. Og tenk på, De vitebegjærlige sivilist, at stedene bak fronten og jernbanene som De kjører over er vår hærs forbindelseslinjer — hvis fienden når dem ved et overraskende, hurtig fremstøt av motoriserte krefter og ødelegger dem, da har de avskårne tropper i løpet av få dager ikke mere levnettsmidler og ikke mere ammunisjon.»

«Men det er jo umulige tilstander!» roper journalisten. «Og vi har jo reserver som kunne kastes frem mot de punkter som er truet! Jeg er redd De overdriver, min kjære — —!»

«Jeg skulle ønske jeg gjorde det — — Men med hensyn til reservene har De naturligvis rett — vi har til og med meget gode forband, motoriserte tropper, det er de beste tropper i vår hær, og man kan forstå at Gamelin har vegret seg for å sette dem inn et eller annet sted, å øde dem i et eventyr — for denne bevegelige hær er hans redning — av den avhenger Frankrikes skjebne. Men at jeg ikke overdriver, det

ser De nå: vær så god, vi kjører nå inn i Verviens, armeen Coraps hovedkvarter — jeg oppfordrer Dem til å si sannheten, intet å fortie, men heller ikke å legge til noe: kan De se noen forsvarsforanstaltninger noe sted? Kan De se en gatesperring? Man tror å være helt i sikkerhet her, og hvis De måler etter på kartet, så er det ikke mere enn 25 kilometer i luftlinje fra den belgiske grense!» Løytnanten setter sin gjest av hos general Corap. Han er en nett, trivelig herre og mottar gjesten med stor velvilje. «De kommer til mitt hovedkvarter på en viktig dag, min herre,» bemerket generalen.

«Er det falt nye avgjørelser?» spør journalisten hurtig. «Står vi foran store hendelser?»

«Nei, nei», sier generalen. «De er akkurat som disse unge offiserene! De tror også bestandig at alt skal gå så hurtig. Vi har lært å vente i skyttergravskrigen.»

«Og den viktige dag, herr general?»

«Jeg har et jubileum,» sier generalen ikke uten en viss høytidelighet. «For 14 år siden overgav Abd el Krim seg til meg! For fjorten år siden kom hans utsending Sidi Ahmedo til meg. Jeg var oberst den gang og stod lengst fremme med mitt detachement. «Hva for et bud har du, Sidi Ahmedo?» spurte jeg. «Min hilse og ærbødighet», sa han. «min herre Abl el Krim, sjefen for rikkybylene vil overgi seg til deg!» Dermed var to års kamper i Marokko slutt, min herre! Jeg skal aldri glemme den dagen. Jeg feirer den i dag og i morgen med mine herrer, og De er hjertelig velkommen til å delta! Nøyaktig tatt er jubileet først i mai, men da skal jeg på permisjon, for man vil jo gjerne feire en slik dag i familiens skjød, og derfor har vi fremskyndet festlighetene her!»

Så lenge journalisten er i general Coraps hovedkvarter hører han ikke om annet enn Marokko og at generalen i 1898 som ung løytnant var blitt mobilisert mot England under Faschodakrisen. Noen strategiske spørsmål i forbindelse med den pågående krig syntes ikke å beskjeftige generalen.

(Neste gang: Et tilbakeholdt brev).

Også en protestant!

En donator har også betalt for at Folk og Land måtte bli sendt til Evenbye's Ernst Hotel i Kristiansand. Den var beregnet på hotellet's leseværelse, slik at gjester som ønsket det også kunne få lese vår avis. I den anledning har vi mottatt følgende skriv fra hotellet, og vi ber våre lesere merke seg det og å ta konsekvensene av det: «Vi har mottatt et ekpl. av Deres avis til vårt leseværelse. Imidlertid hadde vi nok av den slags smusslitteratur på hotellet for en del år tilbake, og da slett ikke frivillig. Vi

(Forts. fra s. 4)

I den sak som her behandles, er det langt større grunn for de enkelte statsråder å fri sitt ettermele for mistanke om at de har gitt sin tilslutning til denne bønn om fremmed hjelp.

Der ble vel ført en statsrådsprotokoll, som viser forholdet. Kom med den.

VI

Kongen lot uttale til Stortinget gjennom presidenten før dennes flukt til Stockholm (hva nu Stortingets president måtte ha å gjøre der i denne stund), at han ville være loyal mot enhver beslutning av Stortinget. Det skulle bare mangle. En slik forsikring burde være unødvendig, men var altså ikke det. Den viste seg da heller ikke å medføre sannhet.

VII

Nu er det så, at da den parlamentariske statsskikk fikk innpass også i regjeringen, oppgav kongen samtidig sin konstitusjonelle rett og plikt etter grunnloven av 1814 til å avgjøre vedkommende ministers innstilling i en sak etter egen oppfatning.

Istedet ble det slik, at det nu er et flertall i regjeringen som ved sin stemmegivning avgjør enhver sak etter samme innstilling, det vil i det foreliggende tilfelle si å forkaste Stortingets beslutning.

Det er åpenbart at utenriksministeren ikke har kunnet oppnå noe flertall for dette, tross for det løfte om fremmed hjelp, som han hadde skaffet seg til dette øyemed. Dette svekker i vesentlig grad opplysningen, om at han hadde bedt om hjelpen på regjeringens vegne, altså etter dennes beslutning. Hvis regjeringen hadde bedt om denne hjelp, og som så flott ble lovet, måtte det hele ha forløpet på samme ordinære måte som i forannevnte benådningssak.

Det gikk altså ikke, thi der måtte mer til.

VIII

En tilkjennegivelse av sitt personlige syn fra kongens side, slik som det forlyder skal ha vært tilfelle i den nevnte benådningssak, har åpenbart heller ikke vært tilstrekkelig til å rokke regjer-

vil derfor be Dem stryke vårt navn av forsendelseslisten.» Dette kloke og patriotiske og nydemokratiske skriv er undertegnet av Torbjørn Evenbye, som tydeligvis ikke burde ha fått anledning til å ødelegge et gammelt velrenommert hotell. For en ting er lærere som vi alle nådtvunget er med på å betale, noe annet er privat næringsdrift, som helst ikke bør kombineres med politikk!

KONGO — —

Innrykning fra eksersis.

(Forts. fra side 5).

pene fra sovjet-hold, og særlig til den nåværende «statsministers» mentalitet. Her har man øyensynlig gnisten som har tent kruttønnen.

Det er derimot overrask-

ingen i denne sak. Thf isåfall hadde det ikke vært nødvendig med den påfølgende trusel om abdikasjon.

Denne abdikasjonstrusel er ganske forunderlig. Den er begrunnet med hensynet til det parlamentariske system og kongens konstitusjonelle samvittighet på det punkt. Men der er gjort den dumhet å trekke tronarvingene inn. Det siste kan ikke ha hatt noen annen hensikt enn å sette den halsstarrige regjering i en tvangssituasjon. Så tok man tilbens og har siden betegnet anderledes tenkende d.v.s. tenkende, som defaitister. Ingenlunde uten komikk i all sin bedrøvelige forunderlighet.

IX

Da utenriksministeren under flukten var kommet til Selen i Sverige fikk han underretning om at den påståtte hindring for parlamentarismens bevarelse var bortfalt. Han kom da til det resultat, at selv om man fra norsk side kunne gå med på en ordning med Tyskland, så ville tilhøvet til den tilkalte hjelper bli så farlig for oss, at det var umulig. Man hadde i sin «forutseenhet» rodd seg for langt ut ved å be om den hjelpen til å kullkaste Stortingets beslutning. Så førte Norge altså krig for England da, hvilket ingenlunde unngikk Ola soldats oppmerksomhet.

Det er i hvert fall en klar erkjennelse av en meget skjebnesvanger feiltagelse.

Hvem har skylden? Stortinget? Nei. Regjeringen? Nepe. Utenriksministeren? Sikkert, men nepe alene. Kongen? Hans abdikasjonstrusel for hele kongehuset presset saken igjennom.

Der må ligge skjulte ting bak dette forløp. Vi skal komme tilbake til dem.

Olaf Holm

ende at de belgiske myndigheter, som jo kjente denne eksponent for selvstendighetskravet, ikke på forhånd har vært oppmerksomme på den brannfarlige mulighet. Forhåpentlig vil hans overtagelse av statsledelsen være av forbigående art: For de store stammehøvdingene må han være vanskelig akseptabel. (Etter at dette var skrevet er Lumumba som kjent satt på porten av presidenten. Vår anm.)

Belgierne har tross all sin dyktighet og foretagsomhet hatt for liten tid til å forberede overgangen til selvstyre på linje med de gamle britiske og franske besiddelser. Desto større grunn var det til å forlange sikre garantier mot slike kalamiteter som oppsigelsen av vennskapspakten og kravet om evakuering av basene. Både pakten og basebetingelsen burde vært uløselig knyttet til de politiske innrømmelser, som en ufravikelig forutsetning for disse.

Det kan neppe være erfaringene kongolesiske tjenestemenn som står bak de forhastede, store innrømmelser. Det er mer nærliggende å anta at disse skyldes en generøst ment «geste» fra høyere belgisk hold, i tillit til vennskapspakten, for å holde følge med utviklingen i de franske og britiske kolonier.

Kongostatens «kongelige» opprinnelse gjør det jo naturligt og sannsynlig at kongehuset har hatt medbestemmende innflytelse i denne henseende.

Som det nå ligger an kunne det være grunn for Belgia til å ta under overveielse spørsmålet om å anerkjenne Katanga som selvstendig stat i en Kongo-føderasjon, og herved bidra til å få dette spørsmål på dagsordenen i F. N.

F. Kjelstrup.

De har vel ikke glemt bladpengene?

Den store svindel

En etterlysning

Før i tiden ble det sagt at bibelen og grunnloven var bondens to øyestener. Og det er sikkert at han stod vakt om disse verdier. Hele folket var nok enig i det. Nå er det blitt stille om dette med øyestenerne. Hvorfor? Er de borte, eller er de blitt formørket ved propaganda og løgn? Har det store flertall av folket ennå ikke fått øynene opp for den store svindel som har foregått og som stadig foregår? Svindel med dyre verdier, svindel uten skam og blussel?

Bibelens viktigste bud er tro, kjærlighet og sannhet. Sannhet ja. Der står prester og predikanter landet rundt og taler over Guds ord uten å bry seg om hvordan det svindles med sannheten, sannheten om krigen og alt det den førte med seg, sannheten om den virkelige skyld, sannheten om forfølgelse og undertrykkelse.

I skoler, til og med i de kristelige slike, svindles det med den historiske sannhet. Og prester og skolefolk kjenner utvilsomt den virkelige sannhet, som opplyste, vel utdannede mennesker har de ikke lov til å være uvitende om den. At de uten protest

rolig kan se på det som skjer, nei det er ikke til å forstå.

Hvordan det har vært svindlet med grunnloven skal jeg ikke komme inn på her. Den brukes etter som det passer inn i ett eller annet slags kram. Svindel over hele linjen.

Det er på tide med en etterlysning:

Hvor finnes den mann — eventuelt kvinne — som vil gjøre det vågestykke å ta hull på byllen, trekke frem svindelen til offentlig beskuelse? Det måtte kanskje helst bli blandt folkets kårne. Men hvem har mot nok? Den som gjør det må vite at han blir satt på svartelisten hos den herskende flokk, av dem som har sine svin på skogen. Og ble sannheten tilgjengelig for folket slik at det virkelig tilegnet seg den, da måtte de nåværende makt-havere sikkert ta sine hatter og gå. Derfor blir det ingen spøk for den som våger å rense ut augiasstallen. Hvem våger?

Finnes det i det hele noen av de styrende autoritetene som har mot og vilje til en slik dåd? Eller skal øyestenerne fortsatt lide under hykle-riets og løgnens grå stør?

OLGA BJONER.

Riksrådsforhandlingene -

(Forts. fra s. 1)

felt.» Vi må anta at 10. juni markerer datoen for Kapitulasjonsavtalen, men at denne fremdeles selv hos Scharffenberg er for hellig til å berøres, ellers ville den nok ha blitt nevnt ved navn.

Kun denne, for Riksrådsforhandlerne såvel som for oss, er avgjørende, hvor det gjeller ansvar etter loven. Den flyktende Konge og Regjering ga opp kampen, og trådte ut av spillet. Hva d'herrer drev med i London for Secret Service og andres regning, har de nordmenn som forble i Norge intet med.

At flyktningene slapp fra sin delaktighet i oppfordring til mord og drap og andre forbrytelser, som kostet aktørene livet her hjemme, ja endog bevilget dem straffefrihet for bankran og annet, er en sak som vi ikke bekymrer oss for i dag. Man kunne muligens ventet seg, at en del ville gitt uttrykk for sin vrede, ved å bli narret til å begå forbrytelser, som i mange tilfeller sikkert fremdeles plager deres samvittighet. Og likeså de titusenere som i god tro lot seg bruke folkerettsstridig og landet i fengsel eller konsentrasjonsleire. Nu har Tyskland betalt dem for nasjonal innsats i kamp mot fienden da Norge selv ikke fant større grunn til å påskjønne denne taperheten. Et folk kan neppe bli mere pjaltet nasjonalt, mere trellesinnet i opptreden, enn ved denne siste begivenhet. Ære være de ganske mange, som vil ha seg frabedt slike penger!

Tilbake til Norges kapitulasjon. Scharffenberg skriver (2. august): Så kom ved 13-tiden etterretningen om FRANKRIKES KAPITULASJON» I forbindelse med ett annet land, gjør det selvsagt ikke noe å bruke ordet kapitulasjon. Kun Nordmenn ka-

ende utkast av disse spredte notatene til hjelp for historikerne.

Det amerikanske utenriksdepartement har satt igang en undersøkelse for å finne ut hvordan de hemmelige opplysninger om Potsdam-konferansen har lekket ut til pressen.

Utenriksminister Herter har personlig gitt ordre til at innholdet av dokumentene ikke skulle offentliggjøres før etter valgkampen i november, i et forsøk på å holde opplysningene utenfor den politiske debatten.

Efter dette bør vel nå de gjenlevende av masse-morderne efter den sist godtatte regel for mellomfolkelig samkvem snarest kidnappes av japanerne under høye jubelrop fra blant annet den norske presse.

Sannhetssøkeren som pussig nok ofte overser de mest åpenbare ting.

pitulerer aldri, de fortsetter alltid krigen (i sin drømme-verden). Så fremdeles i mange svake hoder, som ennå ikke har oppdaget, at deres egen frelse nu helt ut hviler på det folk, som de fortsatt forbanner.

Man savner Scharffenbergs kommentarer, hvor det gjeller lovligheten av Den kommissariske regjering, som kom istedet for Riksrådet, bortsett fra at Scharffenberg uttaler, at i henhold til Folkeretten, så hadde Reichskommissar Terboven rett til å utnevne en regjering av nordmenn. Folkeretten på dette punkt må muligens tolkes dithen, at man som okkupant, bare har anledning til å utnevne folk, som er fiendtlig innstillet! Selv om de seirende stormakter beflittet seg på kun å bruke «motstandsfolk» i de av dem besatte områder.

Utvilsomt gjør en utredning, som den Scharffenberg nu, 20 år etter, legger frem i Morgenbladet, godt og må virke til at i alle fall noen gjennomskuer humbugen. Nemlig at det ikke er straffbart av en stortingsmann, å gå inn for å avsette Kongehuset, mens det er en forbrytelse (landssvik) for en almindelig borger, å betale to kroner i kontingent til et lovlig parti. Dobbelt lovlig, fordi okkupanten tillot det!

Rettssviket mot oss, regjering, Storting og deres juridiske hjelpere i domstolene, kommer stadig i et grellere lys. Scharffenberg stiller det hele i relieff ved sin oppklaringsvirksomhet, selv uten å nevne rettsoppgjøret i denne forbindelse.

Det må for de skyldige i denne forbrytelse være vanskelig fremdeles å gå omkring på gater og streder. Ennu verre for dem, man hadde lov til å vente seg noe av. De som rent faglig er utdannet til å stille med rettsvesenet. At politiske vrøvlhoder kan begå nesten hva som helst, er jo en betingelse

for deres eksistens. Hele deres liv og vesen må være innstillet på opportunisme og kryperi for å nå opp. I tilfellet med vår rettslige forfølgelse, klappjakten på politiske motstandere i 1945, så stod det om jobben for hele gjengen, ja for hele systemet. At de ble reddet i land, ved at vi måtte sone for deres feil og svik, påførte alle «gode nordmenn» det styret de ennå har. Demokratiet, som Norsk Kringkasting nu forgjeves, i lange tider, har forsøkt å forklare hva er! Etter helt sinnssvakt å ha oppreklamert det nu i 15 år, som det aller beste av alle tenkelige systemer, så er man øyensynlig kommet i tanker om hva det egentlig er!

Vi trenger ingen forklaring, da vi har vært av den samme oppfatning siden før 1933. Nemlig at vårt såkalte folkestyre er et elendig system. Det er kun ypperlig for partipolitikere med deres spesielle habitus. Men at det hindrer sakkundighet og handlekraft fra å komme i høysetet. Rettsoppgjøret var det aller beste bevis på, at selve systemet er råttent i bunn og grunn. At de domstoler som har vokset opp i denne politiske mødding er undergravet. Den helt uventede sak om de to forfatterforeninger måtte til, for at vårt geni i Grotten skulle få oppladt sine øyne. 30 tusen nordmenns skjebne, efter krigen, gjorde selvsagt ikke nok inntrykk, på hans «følsomme sinn».

Jeg er derfor på en måte enig i de innvendinger visse av våre lesere av Folk og Land kommer med, i forbindelse med Siegfrieds forslag til en ordning av urettsoppgjøret. Enten intet eller alt. Det er ingen grunn lenger til noen imøtekommenhet. Tiden arbeider for oss, og vi har tid til å vente. Det er de skyldige, som bærer byrden nu. Folk flest tar ikke vår straffedom høytidelig. Det er rettssvikerne, som snart tar vår plass. De gjorde seg urene i 1945, og ser snart hen med glede, til den dag avlusningen kan finne sted. La dem derfor fortsatt klø dag og natt i deres embeder. Ennu har de lidelsesfeller å støtte seg til, men snart kommer ungdommen. Den leser også juss, og dens forundring over hva deres kolleger i 1945 og efter begikk, vil snart finne ord. Det kan jo ikke være morsomt å tilhøre en stand, som i den grad har skjemt seg bort. Ja en kunne trygt si, gjort seg latterlig. Friskt mot derfor, venner, støtt avisen og skaff nye lesere. Det blir vi, som skal holde dommedag over dem som svek Norge.

H. Franklin Knudsen

Sannheten kommer frem —

(Forts. fra side 5)

fentliggjøres først etter høstens presidentvalg.

Potsdam-dokumentene henspeiler til det siste møtet mellom krigstidens tre store allierte i juli 1945. Hensikten med Potsdam-konferansen var å bane veien for den store fredskonferansen som skulle avgjøre Europas skjebne. For amerikanerne ble konferansen en stor skuffelse — de var forskrekket over russernes hensynsløse adferd.

Winston Churchill som sto i spissen for den britiske delegasjonen, så på russernes politikk som en bekræftelse på sitt syn om at de var ute etter herredømmet i Europa. Russerne på sin side — ønsket bare å sikre seg de erobringer de hadde gjort bak det Churchill allerede hadde døpt «Jernteppet».

Hittil har man trodd at det var russerne alene som forhindret at japanerne overga seg før atombomben ble kastet over Hiroshima der 80 000 mennesker omkom.

Nå viser det seg imidlertid at Truman var underrettet. Beslutningen om å forhindre overgivelsen ble tatt den 18. juli 1945 i Sta-

Og den annen —

lins villa i Babelsberg i Tyskland.

Det var annen gang de to statsmennene møtte hverandre. Foruten Stalin og Truman var bare utenriksminister James F. Byrnes og Molotov tilstede sammen med tolkene.

Den amerikanske tolken Charles E. Bohlen tok noen notater til hjelp for oversettelsen. Det er disse som er blitt bevart fra det historiske møtet. Senere har han laget et mer sammenheng-

SHAHEN AV IRAN - -

(Forts. fra s. 1)

isk side. Den arabiske ligas råd er innkalt for å fatte vedtak om avbrytelse av den diplomatiske forbindelse med Iran fra alle ligastatens side. Kong Abdul Aziz av Saudi Arabia har allerede tilkalt sin sendemann i Teheran til rapportavleggelse. Den gamle, dypt fromme kong Idris al Senussi av Libya, som samtidig er stor-sheik av Senussi-ordnen, har gitt sin regjering ordre om å innstille de forhandlinger som har vært ført mere enn ett år om å oppta diplomatiske forbindelser med Iran. Da shahen tilhører den schiitiske retning av islam, som er landsreligion i Iran, har shiitiske parlamentsmedlemmer i Libanon fordømt hans handlingsmåte, likeledes har det islamske fremskrittsparti i Irak, hvor sjitter også er ledende erklært seg mot ham. Men særlig skarp mot shahen er representantene for den store hovedretning i islam, sunnitene. Deres åndelige midtpunkt, universitetet Al Azhar i Kairo ha gjennom sin rektor, den store lærde Mahmoud Schaltut uttalt sin avsky for shahens gudsbespottelige forhold, han som treffer overenskomst med Guds fiender.

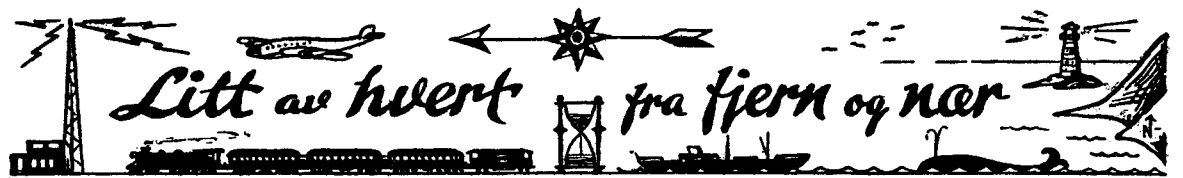
I Iran finner det nettopp sted parlamentsvalg. Disse har utløst uroligheter blant folket i Teheran, Täbris, Isfahan og flere småbyer, fordi folket tror at regjeringen har forfalsket valgene til gunst for shahen. Folket brøler overalt: Mossadeq må komme tilbake! Dertil kommer medlidenskap med «den stakkars Suraya», videre raseri mot jødene i Iran, som man beskylder for å være ågerkarle og utsugere. På-fugltronen til den shah, som på grunn av sin ødselhet er meget forhatt blant folket og som vanligvis bare kalles for «dronen», vakler. Han hersker inntil videre bare gjennom politi og hær over et meget splittet folk. Ved siden av de ekte iranere, som taler et indo-europeisk sprog og som dels er bønder og dels hører til den store nomadestamme, bachtiarene, er der ca 900 000 kurdere, etterkommerne av de gamle medere, som likeledes taler et indo-europeisk sprog, mens befolkningen i den store nordvestprovins Aserbaidzjan er ren tyrkisk. Medregnet de store tyrkiske nomadestammer: afsjarer, sejassevenner og kadsjarer, som er nær knyttet til huset Pahlavi, familien til det av den nåværende shahs far styrkede kadsjarerdynasti, finnes det i Iran omkring 2 millioner mennesker med tyrkisk sprog. Dessuten er grenselandet mot Afghanistan bebodd av 200 000 afghanere. Endelig har de sydvestlige

delar av Iran 300 000 arabere, som i dag er meget urolige. Som en restbestand av tidligere erobrere finnes det fremdeles 50 000 turkmenere, som er sunniter, ved Astabad og Hamadan og 50 000 mongoler.

Så nasjonelt splittet som Iran er, kan det lett falle fra hverandre ved den lett-sindige anerkjennelse av Israel som shahen har foretatt under engelsk-amerikansk påtrykk, hvis da ikke hæren, for å redde iranernes herredømme og riksenheten og å forhindre en ny ledelse av de tyrkiske elementer, hvis mest fremtredende representant er Mossadeq, avsetter den shah som er blitt til en moralsk belastning. Da blir det vanskelige dager for de ca 140 000 jøder i Iran, som har spilt et høyt spill og arbeidet for den engelsk-amerikanske innflydelse. Iallfall er det klart allerede i dag at en hersker som Gamal Abdel Nasser har pekt på som en imperialistisk leieknekt og en venn av Israel ikke lenger kan hevde seg i den islamitiske verden. Den forente arabiske republikks brudd på de diplomatiske forbindelser vil muligens bli fulgt av tilsvarende forholdsregler fra Marokko, Pakistan og Indonesia. Shahen må ellersom jobbsudskapene formerer seg i «rosepalasset» i Teheran, avgjøre om han vil abdisere eller om han vil vente til det også i hans hær danner seg en sammensvergelse av «fri offiserer», som jager ham bort på samme måte som det skjedde med kong Faruk av Egypt.

Gamal Abd el Nassers energiske avbrudd av forbindelsene med Iran er også et varselskudd for visse europeiske stater, som stadig stiller sine finanser og sine propagandaapparater i Israels tjeneste, om at den arabiske og den islamske tålmodighet kan bli uttømt, og at man ikke har å gjøre med en angivelig «diktator», men med hele den islamitiske verden fra Marokko til Indonesia. Dette er så meget alvorligere som de store råstoffmarkeder i de subtropiske land og de store avsetningsmarkeder i dag befinner seg på muhamedanske hender. Dessuten tar Kairo denne kraftprøve med shahen så alvorlig, at generalsekretæren for den arabiske liga Abd al Khalek Hassuna Pascha har fløyet direkte til Moskva for å forhandle med shahens nordlige nabo. Ingen talemåter om angivelig interesse fra den «fri» verdens side gjør i dag noe inntrykk i de islamitiske land, så lenge denne «fri» verden uten noen slags frihet adlyder verdenszionismens befalinger og tjener Israels slavisk.

Omar Amin v. Leers.

SEN ANGER

I et telegram til norske aviser fra Washington, blant annet offentliggjort i Aftenposten, gis det visse opplysninger som stammer fra det amerikanske utenriksdepartements papirer om Potsdamkonferansen. De skulle egentlig ikke vært offentliggjort før etter presidentvalget, fordi de er så diskriminerende for det demokratiske parti (og også for Eisenhower), men nå er det kommet frem noe i forskjellige avisartikler likevel. Vi har på annet sted omtalt avtalen mellom Stalin og Truman om å hindre Japan i å få fred før atombomben var prøvet. Nå berettes det at Churchill advarte president Truman to måneder før Potsdam-konferansen i 1945 om at «det er skjedd forferdelige ting under russernes fremrykning i Tyskland». Han bad derfor Truman være forsiktig under forhandlingene med Sovjet. Det var imidlertid ikke mordene og voldtekten og all den andre «Ehrenburg-praksisen» som uroet den gamle hykler Churchill, men frykten for at nå ble russerne for mektige, eller som det heter i beretningen: «Hvis russerne skal få tillatelse til å holde fast ved sine erobringer, vil det bety at russerne rykker enda lenger frem — og dette vil bli en av de mest tragiske hendelser i historien.»

DENGANG OG NA

Verden går visst fremover trass i alt. Her gråter nå alle

Daglig friske blomster

SYNNØVE LIE

Blomsterforretning
Kranser til alle priser
Frognerveien 30, Oslo
Tlf. 44 22 30

Oslo Stigefabrikk

Inneh. ALF T. LUNDE,

Mosseveien 8, Oslo

Tlf. 68 88 17, priv. 67 07 79

Skyvestiger oljet m/ cadimerte beslag. Takstiger av jern, malertrapper og heisbare loftstrapper.

Bergs Assuransesbyrå

ALT I FORSIKRING

Arbiensgt. 1 — 44 49 94

Arkitekt

HUSTAD

Bærumsv. 5, Ø. Ullern
Telefon 55 61 29 - Oslo

norske aviser, bortsett fra Friheten og Dagbladet, over den amerikanske spionflyvers bitre lodd i Russland. Han fikk som bekjent 10 år. Samtidig forteller de norske aviser om en norsk frontkjemper som er kommet galt avsted etter at han fikk 15 år for frontinnsatsen mot Sovjet. Det var i Sverige han nå stod for retten for et tyveri og svenskene ville ha ham utvist, men retten bøyet seg for forsvarerens argumenter om at en ikke kunne sende en slik mann tilbake til Norge og den politiske forfølgelse som her pågår. Nå, tilbake til Powers. Hans frue er nå vendt tilbake fra Sovjet og kan fortelle at mannen får lov å ta imot «sjokolade, sukkertøy, sigaretter og matvarer, men ikke over åtte kilo pr. måned.» De av våre lesere som fremdeles husker hine hårde dager her, vil minnes med vemod at NS-folken fikk lov til å ta mot fra 2 og opptil 6 kilo — pr. år.

15. AR EFTER — —

Vår danske kollega REVISION forteller om en affære som minner meget om det vi har opplevet her i landet. En av de straffedømte «landssvikere» i Danmark hadde latt seg oppta i samfundet igjen, som det så vakkert heter. Han deltok såvisst ikke i noe arbeide for å bli rehabilitert etter den politiske domfellelse i 1945. Isteden gikk han inn i det sosialdemokratiske parti og ble valgt inn i sognerådet i Sengeløse. Så oppdaget hans politiske konkurrenter imidlertid hans «fortid» og tvang ham etter en forutgående iherdig hetskampanje å la Dagbladet til å trekke seg tilbake. Som læreren i Fjell kommune i Norge. Moralen er altså: La deg oppta i samfundet igjen og pass deg for å vareta dine interesser sammen med de gamle kamerater i Forbundet! Og vær endelig forsiktig med å abonnere på FOLK OG LAND!

HVEM ER SUNKET DYPEST?

Utenfor den amerikanske havneby Newport ligger på havets bunn en tysk u-båt

ANNELISE PAROW TANNINNSETNING

Trondheim

Gisle Johnsonsgt. 5 - V. Lademoen kirke - Voldsminde

TANNLEGE MAAMOEN

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 43 33

Tannlege

MARTIN KJELDAAS

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 75 54

nr. 853. En del USA-dykkere har bestemt seg for å gå ned og berge de døde ombord og har også fått amerikansk økonomisk støtte til dette, men da de henvendte seg til den tyske ambassade i Washington fikk de beskjed om at en ikke hadde noen midler disponible til et slikt formål! Det var den tyske marineattaché selv som ga denne beskjed. Det er avisen «Volkswarte» som meddeler dette og bladet spør om tyskerne er sunket dypere enn de 46 menn ombord på u-båten.

*

LUTHERS SKRIFTER «STATSFARLIGE»

Evangeltische Pressedienst i Bielefeld meddeler at en vesttysker hadde sendt en gavepakke til en slektning i østsonen, men at sensurmyndighetene der fjernet «Hauptschriften Martin Luthers» før pakken ble utlevert. Avsenderen mottok beskjed om at «litteratur med antidemokratisk karakter ikke må innføres i DDR». Vi må i denne forbindelse uvilkårlig tenke på de senere tiders zionistiske bestrebelse på også å karakterisere Nytestamentet som «antisemitisk» og på Dagbladets (og VG's) iherdige kamp mot kristendommen. De to blader har kanskje ikke glemt hva de katolske biskoper i Tyskland skrev i et hyrdebrev i juni 1933: «Nettopp fordi autoritetet i den katolske kirke har en ganske særlig betydning, faller det ikke katolikene noe steds vanskelig å verdsette og å underkaste seg den nye sterke nasjonalsosialistiske bevegelse som autoritet i det nye tyske statsvesen». Vi overlater pater Rieber Mohn å bortforklare dette i forbindelse med sin fordømmelse av denne bevegelse. Når han har gjort det skal han få nye eksemplere av oss.

FOLK OG LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo

Telefon 37 76 96

Boks 3214

Abonnementspriser:

Kr. 25,- pr. år, kr. 12,50 pr. halvår. Sverige og Danmark: kr. 29,- pr. år, kr. 14,50 pr. halvår. Utlandet forøvrig: kr. 33,- pr. år, kr. 16,50 pr. halvår. I nøytralt omslag kr. 35,- pr. år, kr. 17,50 pr. halvår.

Løssalg 65 øre

Annonsepris:

32 øre pr. millimeter over en spalte.

Bruk postgironr. 16450.

Utgiver A/L Folk og Land